

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä

Kokemäen lukio

Kokemäen lukion opettajakokous 12.4. 2021

Kokemäen kaupungin sivistyslautakunta 18.5.2021

1. Johdanto

Oppilaitoksella tulee, lukiolain 21 §:n mukaan, olla suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa opiskelijoiden yhdenvertainen kohtelu sekä toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus. Suunnitelma tukee oppilaitoksen järjestyssääntöjen toteutumista ja sen avulla pyritään turvaamaan työrauha, sisäinen järjestys, opiskelun esteetön sujuminen ja yhteisön yleinen turvallisuus ja viihtyisyys.

2. Suunnitelman laatiminen

Tämän suunnitelman laatimiseen osallistui Kokemäen lukion opettajakunta. Suunnitelman sisällöstä, keskeisistä rikkeistä ja niistä johtuvista kurinpitotoimista on keskusteltu opettajainkokouksessa, opiskelijakunnan hallituksessa ja ryhmänohjaustuokiossa. Sosiaali- ja terveydenhuollon edustajat (kouluterveydenhoitaja ja kuraattori) ovat voineet vaikuttaa suunnitelman sisältöön osallistumalla opettajainkokouksiin, joissa suunnitelmaa on käsitelty. Lisäksi lukiolaisten huoltajille sekä koulutuksen järjestäjille on tarjottu mahdollisuus lausua näkemyksensä suunnitelmasta ennen sen hyväksymistä.

3. Hallinnon periaatteet yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamiseen kurinpitokeinoja käytettäessä

Kurinpitokeinojen käyttämistä ohjaavat Suomen perustuslaissa (731/1999) ja hallintolaissa (434/2003) säädetyt hallinnon oikeusperiaatteet. Yhdenvertaisuusperiaate velvoittaa opiskelijoiden tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen. Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukaan kurinpitokeinoja voi käyttää ainoastaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Objektiviteettiperiaate edellyttää, että rankaiseminen perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Suhteellisuusperiaatteen mukaan kurinpitotoimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden ja ankaruudeltaan oikeassa suhteessa perusteena olevan teon moitittavuuteen nähden. Luottamuksensuojaperiaate on ennen muuta yksilön suoja julkista valtaa vastaan ja antaa yksityiselle oikeuden luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen.

4. Henkilökunnan osaamisen varmistaminen

Suunnitelma käydään läpi jokaisen lukuvuoden alussa suunnittelupäivänä ja osaamisen varmistaminen on rehtorin vastuulla. Vararehtori vastaa siitä, että määräaikaiset ja/tai uudet vakinaiset opettajat tai muut koulun työntekijät, jotka aloittavat työnsä kesken lukuvuoden, perehdytetään suunnitelmaan osana työtehtäviin perehtymistä.

5. Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedotetaan

- opiskelijoille lukuvuoden alussa ryhmänohjaustuokiossa
- huoltajille Wilman tiedotteissa ja tarvittaessa huoltajailloissa
- koulun henkilökunnalle lukuvuoden alussa suunnittelupäivänä, opettajainkokouksissa ja sähköisissä tallenteissa.
- koulutuksen järjestäjille ja sidosryhmille yhteistyöpalaverien yhteydessä

Rehtori vastaa tiedottamisesta yhdessä ryhmänohjaajien ja muun henkilökunnan kanssa. Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista keskustellaan tarvittaessa yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä.

Kokemäen lukion henkilökunta pitää huoltajat ajan tasalla koulussa sattuneista ja asianosaisina olleita opiskelijoita koskevista kurinpidollisista selvittelyistä. Huoltajat voivat halutessaan osallistua asian selvittelyyn puhelimen tai Wilman välityksellä. Täysi-ikäisten opiskelijoiden tapauksessa huoltajiin otetaan yhteyttä vain opiskelijan suostumuksella.

Muihin viranomaistahoihin pidetään yhteyttä koulutus ja ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa. Tapauskohtaisesti arvioidaan muun viranomaisen avun tarve ja tarvittaessa kutsutaan apu paikalle. Yhteistyössä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia salassapito- ja muita säädöksiä.

6. Suunnitelman seuranta sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi

Suunnitelman toteutumista seurataan ja sen vaikuttavuutta arvioidaan osana opetussuunnitelman yleisen osan arviointia. Tarvittaessa suunnitelma päivitetään. Rehtori vastaa suunnitelman seuraamisesta, toteutumisen ja vaikuttavuuden arvioinnista sekä päivittämisestä.

7. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, selvittämismenettelyt, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Suunnitelman liitteenä olevassa taulukossa on esitetty nuorten lukiokoulutuksesta annetussa laissa säädetyt teot ja laiminlyönnit, niistä seuraavat toimenpiteet, kussakin toimenpiteessä toimivaltainen viranomainen, selvittäminen ja kuuleminen, kirjaamista ja päätöksentekoa koskevat menettelytavat, mahdollisista toimenpiteistä ilmoittaminen sekä muutoksenhaku.

Liite: Teot ja laiminlyönnit sekä niistä seuraavat toimenpiteet Kokemäen lukiossa

Teko /laiminlyönti	Toimenpiteet	Toimivalta	Selvittäminen	Kuuleminen	Kirjaaminen /päätos	Ilmoittaminen	Huomioitavaa	Muutoksen-haku
Opiskelija häiritsee opetusta tai koulun järjestämää tilaisuutta.	Opiskelija määrätään poistumaan oppitunnilta/ koulun järjestämästä tilaisuudesta sen jäljellä olevaksi ajaksi (LL41§)	Opettaja /opettaja tai rehtori (LL 42§)			Kirjataan kurssipäiväkirjaan (LL 42§).	Ilmoitetaan alaikäisen opiskelijan huoltajalle (LL 42§) ja ryhmänohjaajalle	Jos opiskelija ei noudata poistumismääräystä, opettaja/rehtori voi poistaa hänet oppitunnilta/ tilaisuudesta (LL 43§). Jos opiskelija vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, opettaja/rehtori voi käyttää tarpeellisia voimakeinoja, mutta ei voimankäyttövälineitä (LL 43§). Voimakeinoihin turvautunut henkilö tekee asiasta kirjallisen selvityksen koulutuksen järjestäjälle (LL 43§).	Ei muutoksen-hakuoikeutta
Opiskelija kiusaa toista opiskelijaa	Opiskelijan kanssa keskustellaan tilanteesta. Ilmoitetaan asiasta rehtorille. Kiusaajalle annetaan huomautus.	Opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva.	Tarpeellinen selvitys hankittava			Asia ilmoitettava ryhmänohjaajalle kuraattorille ja huoltajalle.	Opiskelijoille on järjestettävä tarvittava opiskelijahuolto.	Ei muutoksen-hakuoikeutta
Opiskelija toistuvasti häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai syyllistyy kiusaamiseen.	Opiskelijalle annetaan kirjallinen varoitus (LL 41§).	Rehtori (LL 42§)	Yksilöidään teko / laiminlyönti ja hankitaan tarpeellinen selvitys (LL 42§).	Kuullaan opiskelijaa (LL 42§). Varataan alaikäisen opiskelijan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjallisen varoituksen antamista (LL 42§).	Rehtori tekee päätöksen (LL 42§).	Annetaan päätös tiedoksi alaikäisen opiskelijan huoltajalle.	Opiskelijalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.	Valitusoikeus hallinto-oikeuteen.
Opiskelijan rikkomus on vakava tai opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan.	Opiskelija erotetaan määräajaksi (enint. 1v.) oppilaitoksesta (LL 42§).	Sivistyslautakunta (LL 42§)	Yksilöidään teko / laiminlyönti ja hankitaan tarpeellinen selvitys (LL 42§).	Kuullaan opiskelijaa (LL26a§ 1mom). Varataan alaikäisen opiskelijan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi ennen määräaikaista erottamista (LL 42§).	Sivistyslautakunta tekee päätöksen (LL 42§).	Annetaan päätös tiedoksi alaikäisen opiskelijan huoltajalle. Ilmoitetaan tarvittaessa lastensuojeluun, etsivälle nuorisotyölle ja/tai poliisille.	Opiskelijalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaista erottamisesta päätetään (LL 42§).	Valitusoikeus hallinto-oikeuteen.

Opiskelija käyttäytyy väkivaltaisesti ja uhkaavasti vaarantaen muiden turvallisuuden tai vaikeuttaan opetusta / opetukseen liittyvää toimintaa kohtuuttomasti.	Opiskelijalta evätään osallistuminen opetukseen jäljellä olevan työpäivän tai enintään kolmen työpäivän ajaksi (LL 43§).	Rehtori (LL 42§)			Kirjataan rehtorin kirjaamispäiväkirjaan (LL 42§).	Ilmoitetaan alaikäisen opiskelijan huoltajalle (LL 42§), ryhmänohjaajalle ja kuraattorille sekä tarvittaessa sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle (LL 42§). Lisäksi ilmoitetaan työsuojeluun, jos henkilökunnan turvallisuus on vaarantunut.	Jos opiskelija ei noudata poistumismääräystä, opettaja/rehtori voi poistaa hänet oppilaitoksen alueelta (LL 43§). Jos opiskelija vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen, opettaja/rehtori voi käyttää tarpeellisia voimakeinoja, mutta ei voimankäyttövälineitä (LL 43§). Voimakeinoinhin turvautunut henkilö tekee asiasta kirjallisen selvityksen koulutuksen järjestäjälle (LL 43§).	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Epäilläään, että opiskelijalla on hallussaan laissa (LL40§) määritelty kielletty esine tai aine.	Opiskelijalta otetaan haltuun kielletyt esineet tai aineet (LL 45§).				Kirjataan rehtorin kirjaamispäiväkirjaan (LL 47§).	Ilmoitetaan alaikäisen opiskelijan huoltajalle mahdollisimman pian (LL 47§). Ilmoitetaan tarvittaessa lastensuojeluun ja/tai poliisille.	Mikäli opiskelija ei luovuta turvallisuutta vaarantavaa esinettä/ainetta ja tekee vastarintaa, on esine/aine mahdollista ottaa haltuun kokonaisarvostelu huomioiden välttämättömiä voimakeinoja käyttäen, mutta turvautumatta voimankäyttövälineisiin (LL 45§). Voimakeinoinhin turvautunut henkilö tekee asiasta kirjallisen selvityksen koulutuksen järjestäjälle (LL 47§).	Ei muutoksenhakuoikeutta.
	Tarkastetaan opiskelijan mukana olevat tavarat, hänen hallinnassaan olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa (LL 46§)				Kirjataan rehtorin kirjaamispäiväkirjaan (LL 47§).	Ilmoitetaan alaikäisen opiskelijan huoltajalle mahdollisimman pian (LL 47§). Ilmoitetaan tarvittaessa lastensuojeluun ja/tai poliisille.	Esineen/aineen hallussapidon on oltava ilmeistä (LL 45§). Tarkastus suoritetaan, jos opiskelija ei luotettavasti osoita, että hänen hallussaan ei ole kiellettyjä esineitä/aineita (LL 46§). Tarkastuksen syy ilmoitetaan opiskelijalle ennen tarkastuksen tekemistä (LL 46§). Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta (LL 46§). Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastaja + yksi täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva (LL 46§). Jos opiskelija pyytää, tarkastuksessa tulee olla läsnä opiskelijan valitsema oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos ko. henkilö on paikalla (LL 46§). Edellä kuvatusta tarkastamistavasta voidaan poiketa, mikäli asia on kiireellinen ja tarkastus on turvallisuuden kannalta välttämätön (LL 46§). Tarkastus suoritetaan turvallisesti ja olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta käyttäen (LL 47§).	Ei muutoksenhakuoikeutta.

Haltuun otettujen esineiden ja/tai aineiden luovuttaminen ja hävittäminen.	Luovutetaan alaikäisen opiskelijan huoltajalle/täysi-ikäiselle opiskelijalle itselleen työpäivän päätyttyä (LL 48§). Esineet, joiden hallussapitoon opiskelijalla ja huoltajalla ei lain mukaan ole oikeutta, luovutetaan poliisille viipymättä (LL 48§): terä- ja lyömäaseet, asejäljitelmät, huumausaineet, ampuma-aseet ja niiden osat, patruunat, ammuksiset, kaasusumuttimet, räjähteet sekä muut järjestyslain kieltämät esineet ja aineet.	Rehtori.			Kirjataan luovuttaminen/hävittäminen rehtorin kirjaamispäiväkirjaan (LL 42§).		Ennen luovuttamista esine/aine tulee säilyttää huolellisesti (LL 40§)). Luovutus pitää järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta (LL 42§). Jos alaikäisen opiskelijan huoltaja tai täysi-ikäinen opiskelija itse ei kolmen kuukauden kuluessa huostaanottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä/ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää (LL 40§).	Ei muutoksenhakuoikeutta.
Opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta.	Pidätetään oikeus opiskeluun tutkimuksen ajaksi, jos se on perusteltua (LL 41§).	Sivistyslautakunta (LL 42§)			Sivistyslautakunta tekee päätöksen (LL 42§)).		Jos opiskelijaa vastaan on vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan saa samasta syystä aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä muutoin kuin sellaisen menettelyn perusteella, jota ei ole katsottava rikokseksi, mutta josta voidaan rangaista kurinpidollisesti. Jos tuomioistuin on tuominnut opiskelijan rangaistukseen, ei hänelle saa samasta syystä määrätä kurinpitorangeistusta (LL 42§)	Valitusoikeus hallinto-oikeuteen.
Tuomioistuin on tuominnut opiskelijan rangaistukseen	Opiskelija erotetaan määräajaksi oppilaitoksesta, jos se on opiskelijan tekemän rikoksen perusteella tai muuten perusteltua (LL 41§).	Sivistyslautakunta (LL 42§)			Sivistyslautakunta tekee päätöksen (LL 42§).		Jos opiskelijaa vastaan on vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan saa samasta syystä aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä muutoin kuin sellaisen menettelyn perusteella, jota ei ole katsottava rikokseksi, mutta josta voidaan rangaista kurinpidollisesti. Jos tuomioistuin on tuominnut opiskelijan rangaistukseen, ei hänelle saa samasta syystä määrätä kurinpitorangeistusta (LL 42§)	Valitusoikeus hallinto-oikeuteen.